

U S T A W A

z dnia 28 lipca 2023 r.

o zmianie ustawy o emeryturach pomostowych oraz niektórych innych ustaw¹⁾

Art. 1. W ustawie z dnia 19 grudnia 2008 r. o emeryturach pomostowych (Dz.U. z 2023 r. poz. 164) wprowadza się następujące zmiany:

- 1) w art. 2 pkt 5 otrzymuje brzmienie:

„5) rekompensata – odszkodowanie za utratę możliwości nabycia prawa do wcześniejszej emerytury z tytułu pracy w szczególnych warunkach lub w szczególnym charakterze dla osób, które nie mają ustalonego decyzją prawomocną prawa do emerytury pomostowej.”;
- 2) w art. 4 uchyla się pkt 5;
- 3) w art. 5–11 we wprowadzeniu do wyliczenia wyrazy „w art. 4 pkt 1, 4–6” zastępują się wyrazami „w art. 4 pkt 1, 4 i 6”;
- 4) w art. 17 ust. 4 otrzymuje brzmienie:

„4. Prawo do emerytury pomostowej ulega zawieszeniu bez względu na wysokość uzyskiwanego przychodu w razie podjęcia przez uprawnionego pracy w szczególnych warunkach lub o szczególnym charakterze, w rozumieniu art. 3 ust. 1 i 3, na podstawie stosunku pracy lub umowy cywilnoprawnej.”;
- 5) art. 21 otrzymuje brzmienie:

„Art. 21. 1. Rekompensata przysługuje ubezpieczonemu, jeżeli przed dniem 1 stycznia 2009 r. ma okres pracy w szczególnych warunkach lub w szczególnym charakterze w rozumieniu przepisów ustawy o emeryturach i rentach z FUS, wynoszący co najmniej 15 lat.

2. Rekompensata nie przysługuje osobie, która ma ustalone decyzją prawomocną prawo do emerytury na podstawie przepisów ustawy o emeryturach i rentach z FUS lub przepisów odrębnych.”;

¹⁾ Niniejszą ustawą zmienia się ustawy: ustawę z dnia 17 listopada 1964 r. – Kodeks postępowania cywilnego, ustawę z dnia 26 lipca 1991 r. o podatku dochodowym od osób fizycznych oraz ustawę z dnia 10 października 2002 r. o minimalnym wynagrodzeniu za pracę.

- 6) w art. 22 w ust. 2 po pkt 2 oznaczenie S_w otrzymuje brzmienie:
 „ S_w – oznacza okres wykonywania przed dniem 1 stycznia 2009 r. pracy w szczególnych warunkach lub w szczególnym charakterze w rozumieniu przepisów ustawy o emeryturach i rentach z FUS,”;
- 7) w art. 40 ust. 1 otrzymuje brzmienie:
 „1. Od nieopłaconych w terminie składek na FEP należne są od płatnika składek odsetki za zwłokę wymierzone w wysokości i na zasadach, o których mowa w art. 23 i art. 31 ustawy o systemie ubezpieczeń społecznych.”;
- 8) w art. 49 w pkt 2 wyrazy „w art. 4 pkt 1–5 i art. 5–12” zastępuje się wyrazami „w art. 4 pkt 1–4 lub art. 5–12”;
- 9) uchyla się art. 53.

Art. 2. W ustawie z dnia 17 listopada 1964 r. – Kodeks postępowania cywilnego (Dz. U. z 2021 r. poz. 1805, z późn. zm.²⁾) wprowadza się następujące zmiany:

- 1) w art. 477² § 2 otrzymuje brzmienie:
 „§ 2. Uznając wypowiedzenie umowy o pracę za bezskuteczne albo przywracając pracownika do pracy, sąd na wniosek pracownika nakłada w wyroku na pracodawcę obowiązek dalszego zatrudnienia pracownika do czasu prawomocnego zakończenia postępowania.”;
- 2) po art. 755⁴ dodaje się art. 755⁵ w brzmieniu:
 „Art. 755⁵. § 1. W sprawach z zakresu prawa pracy, w których pracownik podlegający szczególnej ochronie przed rozwiązaniem stosunku pracy za wypowiedzeniem lub bez wypowiedzenia dochodzi roszczenia o uznanie wypowiedzenia stosunku pracy za bezskuteczne lub o przywrócenie do pracy, sąd na wniosek uprawnionego na każdym etapie postępowania udzieli zabezpieczenia przez nakazanie dalszego zatrudnienia go przez pracodawcę do czasu prawomocnego zakończenia postępowania. Podstawą udzielenia zabezpieczenia jest jedynie uprawdopodobnienie istnienia roszczenia. Sąd może odmówić udzielenia zabezpieczenia wyłącznie w sytuacji gdy roszczenie jest oczywiście bezzasadne.

§ 2. Postanowienie o udzieleniu zabezpieczenia podlega wykonaniu w drodze egzekucji. Przepis art. 756² stosuje się.

²⁾ Zmiany tekstu jednolitego wymienionej ustawy zostały ogłoszone w Dz. U. z 2021 r. poz. 1981, 2052, 2262, 2270, 2289, 2328 i 2459, z 2022 r. poz. 1, 366, 480, 807, 830, 974, 1098, 1301, 1371, 1692, 1855, 1967, 2127, 2140, 2180, 2339, 2436, 2600 i 2687 oraz z 2023 r. poz. 289, 326, 403, 535, 556, 614, 739, 803 i 852.

§ 3. Obowiązany może żądać uchylenia prawomocnego postanowienia o udzieleniu zabezpieczenia wyłącznie jeżeli wykaże, że po udzieleniu zabezpieczenia zaistniały przesłanki, o których mowa w art. 52 § 1 ustawy z dnia 26 czerwca 1974 r. – Kodeks pracy. Zmiana postanowienia o udzieleniu zabezpieczenia jest niedopuszczalna.

§ 4. Na postanowienie w przedmiocie udzielenia zabezpieczenia przysługuje zażalenie do sądu drugiej instancji.”.

Art. 3. W ustawie z dnia 26 lipca 1991 r. o podatku dochodowym od osób fizycznych (Dz. U. z 2022 r. poz. 2647, z późn. zm.³⁾) w art. 26 w ust. 1 w pkt 2c wyraz „500” zastępuje się wyrazem „840”.

Art. 4. W ustawie z dnia 10 października 2002 r. o minimalnym wynagrodzeniu za pracę (Dz. U. z 2020 r. poz. 2207) wprowadza się następujące zmiany:

- 1) w art. 1 w pkt 10 kropkę zastępuje się średnikiem i dodaje się pkt 11 w brzmieniu:
„11) „dodatek za szczególne warunki pracy” – dodatek do wynagrodzenia z tytułu wykonywania pracy w warunkach szczególnie uciążliwych lub szczególnie szkodliwych dla zdrowia, pracy związanej z dużym wysiłkiem fizycznym lub umysłowym lub pracy szczególnie niebezpiecznej, przysługujący pracownikowi na zasadach określonych w odrębnych przepisach, układzie zbiorowym pracy, innym opartym na ustawie porozumieniu zbiorowym, regulaminie wynagradzania, statucie określającym prawa i obowiązki stron stosunku pracy, umowie o pracę lub spółdzielczej umowie o pracę.”;
- 2) w art. 6 w ust. 5 w pkt 5 kropkę zastępuje się średnikiem i dodaje się pkt 6 w brzmieniu:
„6) dodatku za szczególne warunki pracy.”.

Art. 5. 1. Do postępowań wszczętych na podstawie art. 24 ustawy zmienianej w art. 1 i niezakończonych wydaniem decyzji prawomocnej przed dniem wejścia w życie niniejszej ustawy stosuje się przepisy art. 4 ustawy zmienianej w art. 1, w brzmieniu nadanym niniejszą ustawą.

3) Zmiany tekstu jednolitego wymienionej ustawy zostały ogłoszone w Dz. U. z 2022 r. poz. 2687 i 2745 oraz z 2023 r. poz. 28, 185, 326, 605, 641, 658, 825, 1059, 1114, 1130, 1407 i 1414.

2. Do umów cywilnoprawnych zawartych przed dniem wejścia w życie niniejszej ustawy stosuje się art. 17 ust. 4 ustawy zmienianej w art. 1, w brzmieniu dotychczasowym.

Art. 6. 1. Prawomocne oddalenie wniosku o udzielenie zabezpieczenia roszczenia pracownika podlegającego szczególnej ochronie przed dniem wejścia w życie ustawy zmienianej w art. 2, nie stoi na przeszkodzie, w postępowaniach wszczętych i niezakończonych przed dniem wejścia w życie ustawy zmienianej w art. 2, złożeniu wniosku o udzielenie zabezpieczenia na podstawie przepisu art. 755⁵ § 1 ustawy zmienianej w art. 2.

2. W postępowaniach wszczętych i niezakończonych przed dniem wejścia w życie ustawy zmienianej w art. 2, obowiązany może wystąpić z wnioskiem, o którym mowa w art. 755⁵ § 1 ustawy zmienianej w art. 2, także jeżeli postanowienie o udzieleniu zabezpieczenia zostało wydane na podstawie przepisów ustawy zmienianej w art. 2 w brzmieniu dotychczasowym.

Art. 7. Do odsetek za zwłokę od składek na Fundusz Emerytur Pomostowych za okres przed dniem wejścia w życie niniejszej ustawy, stosuje się art. 40 ust. 1 ustawy zmienianej w art. 1, w brzmieniu nadanym niniejszą ustawą.

Art. 8. Przepis art. 26 ust. 1 pkt 2c ustawy zmienianej w art. 3, w brzmieniu nadanym niniejszą ustawą, ma zastosowanie do dochodów (przychodów) uzyskanych od dnia 1 stycznia 2023 r.

Art. 9. 1. W razie ustalenia albo zmiany wysokości wynagrodzenia pracownika w związku z nieuwzględnieniem w kwocie minimalnego wynagrodzenia za pracę dodatku za szczególne warunki pracy, o którym mowa w art. 6 ust. 5 pkt 6 ustawy zmienianej w art. 4, w brzmieniu nadanym niniejszą ustawą, jeżeli będzie to miało wpływ na koszty wykonania przez wykonawcę zamówienia publicznego realizowanego na podstawie umowy zawartej w wyniku postępowania o udzielenie zamówienia publicznego wszczętego, zgodnie z przepisami ustawy z dnia 11 września 2019 r. – Prawo zamówień publicznych (Dz. U. z 2022 r. poz. 1710, 1812, 1933 i 2185 oraz z 2023 r. poz. 412 i 815), przed dniem 1 września 2023 r., wykonawca, w terminie nie dłuższym niż do dnia 31 grudnia 2023 r., może zwrócić się do zamawiającego z wnioskiem o przeprowadzenie negocjacji dotyczących zawarcia porozumienia w sprawie odpowiedniej zmiany należnego mu wynagrodzenia.

2. Wniosek, o którym mowa w ust. 1, składa się w postaci papierowej lub elektronicznej.

3. Przez odpowiednią zmianę wynagrodzenia należnego wykonawcy, o której mowa w ust. 1, należy rozumieć sumę wzrostu, od dnia 1 stycznia 2024 r., kosztów wykonawcy wynikających z ustalenia wysokości wynagrodzenia albo podwyższenia dotychczasowej kwoty wynagrodzenia przysługującego pracownikom zatrudnionym przy realizacji zamówienia w części pozostałej do wykonania, o wysokość dodatku za szczególne warunki pracy, o którym mowa w art. 6 ust. 5 pkt 6 ustawy zmienianej w art. 4, w brzmieniu nadanym niniejszą ustawą, który powinien być wypłacony w okresie realizacji tej części zamówienia pracownikom, którzy przed dniem wejścia w życie niniejszej ustawy otrzymywali minimalne wynagrodzenie za pracę uwzględniające ten dodatek.

4. Wykonawca przedstawia sposób i podstawę wyliczenia odpowiedniej zmiany należnego mu wynagrodzenia.

5. Zamawiający może żądać udokumentowania sposobu lub podstawy wyliczenia odpowiedniej zmiany wynagrodzenia należnego wykonawcy w zakresie niezbędnym do jej potwierdzenia.

6. W przypadku inwestycji, o których mowa w przepisach wydanych na podstawie art. 134 ustawy z dnia 27 sierpnia 2009 r. o finansach publicznych (Dz. U. z 2023 r. poz. 1270, 1273, 1407 i 1429), odpowiednia zmiana wynagrodzenia należnego wykonawcy nie może spowodować powiększenia wartości kosztorysowej inwestycji określonej przy rozpoczęciu ich realizacji.

7. Porozumienie, o którym mowa w ust. 1, obowiązuje od dnia 1 stycznia 2024 r.

Art. 10. W przypadku zamówienia publicznego realizowanego wspólnie przez kilku wykonawców przepisy art. 9 stosuje się odpowiednio.

Art. 11. 1. W razie ustalenia albo zmiany wysokości wynagrodzenia pracownika w związku z nieuwzględnieniem w kwocie minimalnego wynagrodzenia za pracę dodatku za szczególne warunki pracy, o którym mowa w art. 6 ust. 5 pkt 6 ustawy zmienianej w art. 4, w brzmieniu nadanym niniejszą ustawą, jeżeli będzie to miało wpływ na koszty realizacji umowy zawartej w trybie innym niż określony przepisami ustawy z dnia 11 września 2019 r. – Prawo zamówień publicznych, przed dniem 1 września 2023 r., przepisy art. 9 ust. 1–5 i 7 stosuje się odpowiednio.

2. Przepisy art. 9 ust. 1–5 i 7 stosuje się odpowiednio także w przypadku umowy, o której mowa w ust. 1, realizowanej wspólnie przez kilku wykonawców.

Art. 12. Ustawa wchodzi w życie z dniem 1 stycznia 2024 r., z wyjątkiem:

- 1) art. 2 i 6, które wchodzi w życie po upływie 30 dni od dnia ogłoszenia;
- 2) art. 8–11, które wchodzi w życie z dniem 1 września 2023 r.

MARSZAŁEK SEJMU

/ – / Elżbieta Witek